

ઘોરણ - 6 ગણિત

પ્રકરણ – 7

અપૂર્ણાંક સંખ્યાઓ

સ્વાધ્યાય – 7.2

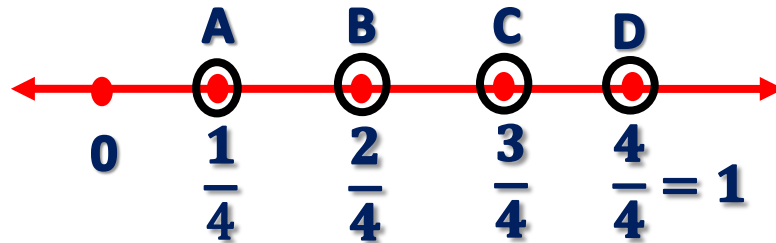
1. સંખ્યારેખાનો ઉપયોગ કરીને પૂર્ણાંક લખો :

(a) $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{3}{4}, \frac{4}{4}$

➤ $\frac{1}{2}$ ના છેદમાં 4 લાવવા અંશ અને છેદને 2 વડે ગુણીએ.

$$\frac{1}{2} = \frac{1 \times 2}{2 \times 2} = \frac{2}{4} \quad \left| \quad A = \frac{1}{4}, \quad B = \frac{2}{4}, \quad C = \frac{3}{4}, \quad D = \frac{4}{4}$$

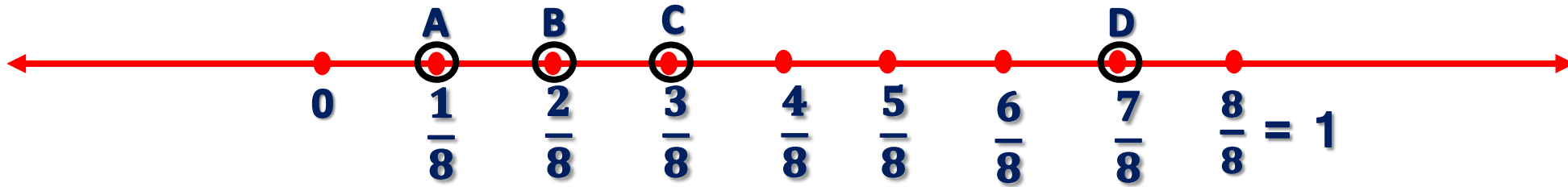
➤ સંખ્યારેખા ઉપર 0 અને 1 ની વચ્ચે 4 સરખા ભાગ પાડો.

(b) $\frac{1}{8}, \frac{2}{8}, \frac{3}{8}, \frac{4}{8}$

$A = \frac{1}{8}, B = \frac{2}{8}, C = \frac{3}{8}, D = \frac{7}{8}$

➤ સંખ્યારેખા ઉપર 0 અને 1 ની વચ્ચે 8 સરખા ભાગ પાડો.

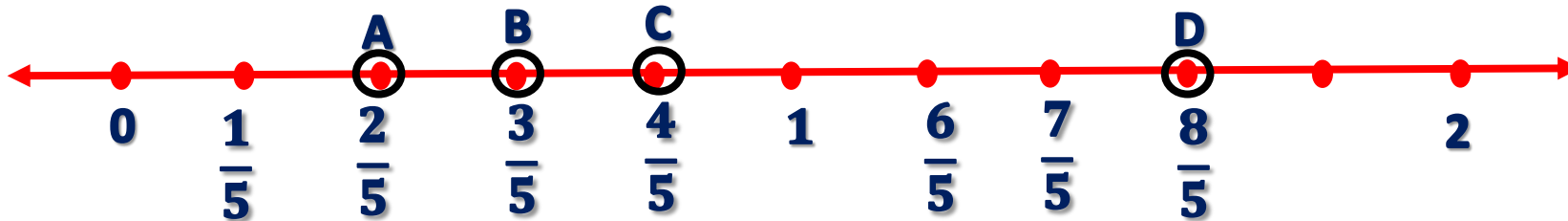

(c) $\frac{2}{5}, \frac{3}{5}, \frac{8}{5}, \frac{4}{5}$

$A = \frac{2}{5}, B = \frac{3}{5}, C = \frac{4}{5}, D = \frac{8}{5}$

➤ $\frac{2}{5}, \frac{3}{5}, \frac{4}{5}$ એ 0 અને 1 ની વચ્ચે છે.

➤ $\frac{8}{5}$ એ 1 અને 2 ની વચ્ચે છે.

2. નીચે આપેલાને મિશ્ર અપૂર્ણાંક સ્વરૂપમાં દર્શાવો.

(a) $\frac{20}{3}$

$$\begin{array}{r} 6 \\ 3\sqrt{20} \\ -18 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$= 6\frac{2}{3}$$

(b) $\frac{11}{5}$

$$\begin{array}{r} 2 \\ 5\sqrt{11} \\ -10 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$= 2\frac{1}{5}$$

$$(c) \frac{17}{7}$$

$$\frac{7\sqrt{17} - 14}{3}$$

$$= 2\frac{3}{7}$$

$$(d) \frac{28}{5}$$

$$\frac{5\sqrt{28} - 25}{3}$$

$$= 5\frac{3}{5}$$

$$(e) \frac{19}{6}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ 6\sqrt{19} \\ -18 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$= 3\frac{1}{6}$$

$$(f) \frac{35}{9}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ 9\sqrt{35} \\ -27 \\ \hline 8 \end{array}$$

$$= 3\frac{8}{9}$$

3. નીચે આપેલાને અશુદ્ધ અપૂર્ણાંક સ્વરૂપમાં દર્શાવો.

(a) $7\frac{3}{4}$

$$= 7\frac{3}{4}$$

$$= \frac{7 \times 4 + 3}{4}$$

$$= \frac{28 + 3}{4}$$

$$= \frac{31}{4}$$

(b) $5\frac{6}{7}$

$$= 5\frac{6}{7}$$

$$= \frac{5 \times 7 + 6}{7}$$

$$= \frac{35 + 6}{7}$$

$$= \frac{41}{7}$$

$$(c) 2\frac{5}{6}$$

$$= 2\frac{5}{6}$$

$$= \frac{2 \times 6 + 5}{6}$$

$$= \frac{12 + 5}{6}$$

$$= \frac{17}{6}$$

$$(d) 10\frac{3}{5}$$

$$= 10\frac{3}{5}$$

$$= \frac{10 \times 5 + 3}{5}$$

$$= \frac{50 + 3}{5}$$

$$= \frac{53}{5}$$

$$(e) 9\frac{3}{7}$$

$$= 9\frac{3}{7}$$

$$= \frac{9 \times 7 + 3}{7}$$

$$= \frac{63 + 3}{7}$$

$$= \frac{66}{7}$$

$$(f) 8\frac{4}{9}$$

$$= 8\frac{4}{9}$$

$$= \frac{8 \times 9 + 4}{9}$$

$$= \frac{72 + 4}{9}$$

$$= \frac{76}{9}$$

Thanks

For watching